

CULTURA POPORULUI

LUMINEAZA-TE ȘI VEI FI: VOIEȘTE ȘI VEI PUTEA"

C. A. ROSETTI.

Director:
Generalul NICOLAE PETALA

REDACȚIA, STR. REGALA No. 16.

BUGUREȘTI 1 AUGUST 1928

ADMINISTRAȚIA STR. REGALA No. 16

ANUL VIII, Nr. 240.
Apare în fiecare Duminică

Două Congrese de Intelectuali

Luna Iulie ne a adus surpriza a două mari congrese de intelectuali: unul național, ținut la Galați, de către învățătorii țării românești și altul, internațional, ținut la București, de către profesorii secundari, din România, America, Anglia, Franța, Belgia, Olanda, Cehoslovacia, Polonia, Letonia, Grecia, Spania, Ungaria, Bulgaria etc.

Cum era și firesc, învățătorii noștri, pe lângă problemele de ordin cultural, au discutat multiple chestiuni, care privesc existența lor zilnică.

Nu există în țara românească o categorie de oameni mai devotați apostolatului lor, ca acești modesti învățători, și totuși din punct de vedere al răsplății, sunt coborâți mai jos decât șușierii și servitorii cutărui Minister, sau cutărui slujbaş oficial.

În alte țări civilizate, un asemenea congres ar fi avut aspectul unui înalt aeroport, în care se discutau numai probleme culturale naționale, religioase și sociale, la care s'ar fi angajat toate forțele intelectuale ale țării aceleia, pe când la noi s'a expus cortegiul mizeriei, în care de decenii întregi se zbat acești mucenici ai neamului românesc.

E o rușine pentru neamul acesta, care știe să plătească gras și să dea mese copioase tuturor amazoanelor și coreografele indecente, că nu vrea să recunoască munca de salahor a acestor apostoli urgisiți, cari, — cei dintâi — ne pun condeiul în mână și ne dau primele raze de lumină, prin care răzbatem în viață.

Pe când din bugetul acestei țări se înfruptează toată lenea orientală a Bucureștenilor, dintre Capșa și Palat, pentru învățătorii bugetul se isprăvește întotdeauna, însoțit de cuvintele regrete ministeriale și de stereotipa făgăduință: „în bugetul anului viitor se va prevedea etc.”

Săracii, bieții învățători! De când așteaptă ei, ca paralizicii, pe omul care să le însănătoșeze rănile mizeriei fizice și cât vor mai avea încă de așteptat, de nu s'o ridică dintre ei Mântuitorul?!

N'a fost congres acesta, ci un impozant cortegiu funerar, în care s'au îngropat iluziile și dorul de muncă al tinerei generații și s'a pecetluit pentru totdeauna piatra răbdării a învățătorilor, albiți de vreme.

Cea mai înaltă virtute a Românului este răbdarea și coroana tuturor sârbătorilor lui este... Paștele așteptării!.

Congresul celălalt, internațional al profesorilor secundari, s'a ținut într-o atmosferă prietenoasă de idealism și umanitarism. (un fel de bolșevism intelectual, cum l'ar caracteriza anumite autorități ale statului).

Ne-am căpșuit mizeria națională cu hermina discursurilor voluptuoase, cu exhibiția sentimentelor noastre de universală simpatie; cu spirături și aperitive de care s'or fi înspăimântat Americanii puritani și cu plimbările făcute la maximum de viteză, din elegantele noastre auto din elegantele noastre auto mobile.

E bine, că avem și darul acesta de a ne ascunde mizeria în scirie de aur Tutan-camoniene.

S'au discutat chestiunile: Cum se pot împăca în programele școlare necesitatea culturii generale, cu largirea progresivă a cunoștințelor omenești; școala unică; cinematograful în școală; „Crucea Roșie” a tinereții și „Societatea Națională” și școala.

Toți oratorii au fost la înălțime, menajând susceptibilitățile și lăsând să se întredădă o sinceră dorință de concurență fraternă în domeniul cultural-internațional cum și năzuința vie spre pacea universală, cea atât de mult dorită și totuși îndepărtată mereu.

Ce n'ar fi putut face acești intelectuali în prezua războiului mondial, dacă n'adevărsă sinceritatea le stăpânea sufletele?!

O umbră de tristeați mi cobora în inimă, gândind că toată frazeologia de astăzi, mâine se poate schimba în alta, făcându-se apologia urii și a războiului.

Da! „Si vis pacem, para bellum”: dacă vrei pace, pregătește-te de război, este un vechi dicton, care-i susținut cu temeinice argumente, de acei cari nu se lasă ademniți de mirajul păcii eterne, care pace ar produce stagnarea progresului și moleșala omenirii.

Totuși este frumos gestul, că popoarele — la diferite intervale — își strâng mâna reciproc, aceiași mână, care ieri se spăla în sânge omenesc și scria o sânda de moarte a celor nevinovați!.

Minciuna a trăit totdeauna lângă adevăr și ura lângă dragoste.

Să sperăm că din cromatismul acestei game internaționale de intelectuali, va rămâne ecoul îndepărtat al glasurilor strigătoare n'pus-tiu, cari doresc pacea și armonia între popoare, în numele culturii universale, măcar la ciocnirea paharelor dela banchetele oficiale!

Acest congres a fost o cinste pentru țara noastră, dar și o lecție pentru viitor, că, înainte de a purcede la mirajul culturii internaționale, să ne clădim temeinic o cultură pur națională, sau cum s'ar traduce în limbajul evanghelic „să nu luăm pâinea fiilor și s'o aruncăm câinilor”.

Arhim Calinic I. Popp Șorboianu

O ANIVERSARIE

Inalt Prea Sfinția Sa Patriarhul, D. D. Dr. Miron Cristea, Membru al Inaltei Regențe și a serbat în ziua de 20 Iulie al 60-lea an dela nașterea.

«Cultura Poporului» pe care Inalt Prea Sfințitul Patriarh-Regent a onorat-o adeseori cu scrișul, urează Inaltului Prelat deplină sănătate și viață îndelungată, spre a fi de folos, încă mulți ani, Casei românești, pe veci întregită și nedespărțită.

La umbra sălciilor

Se crapă ee ziua. Razele soarelui bat piez, împrăștiind sozii de aur pe încrețiturile de apă limpede ale bătrânului Danubiu. Vaporul lasă în urmă o cărare de spumă verzuie.

De o parte și de alta se desvâlea umalurile, plecate sub păduri și sălcii. Stolari de rațe sălbaticie își lăliaie aripelă greoaie pe deasupra apei. Un brâu de oțel, scripitor în bătaia soarelui, tae lanurile din stânga. Este Argeșul, copilul zburdalnic al munților, care și trece undele limpezi peste șesurile Munteniei. Și gongeste, gongeste până când se mistuie în valurile turburi ale Dunării.

Și pare speriat de o viitorul morții, care de atâtea ori și-a făcut pod de gloanțe între cele două țărâuri. În față, pe malul drept e Turtucaia.

E plin locul acesta de amintiri străvechi, de jertfe mari și de prețioase amintiri, care ne fac să ne desvelim capetele, să ridicăm frunțile către acel Tot puternic, să facem semnul crucii și să înălțăm o caldă rugăciune către Cel care s'a milostovit cu noi, de nu ne-a lăsat să suferim sub jugul păgânului. — „Care om, în vinele căruia curge sânge viu românesc ar putea rămâne nepăsător, când se gândește la steagurile care au fluturat pe aci, la miile de oștiri care le-a înghițit sângeroasele războaie, pe care au avut a le purta strămoșii noștri, cu popoarele păgâne, care căutau să cotropească sfânta țară românească?”

Dar ei n'au știut și nici nu știu că frumoasa floare România e o țară binecuvântată de Dumnezeu și n'ar putea fi nici odată sub altă glie streină.

Din port scoboară în vale șoseaua pe marginile căreia sălcii pletoase își clatină crengile plecate spre pământ la adierea vântului ușor, al lunei lui Cuptor, dând aspectul unui bulevard oriental. —

Pe câmpul nestârșit ies secerătorii să-și adune pâinea de de toate zilele, cu secerile înlipite în brâu.

Cărduri, cărduri, veseli cântând, năpădesc în lanuri. Fetele glumesc, iar făcăii chiule pe urma lor, și bătrânii leagă snopi de grâu cu răchită lungă, vorbind de vremuri, care se scuseră în noianul trecutului. — „Am îndurat multe, zise unul dintre ei, ducând mâna la ochi ștergându și broboana de lacrimă, care isvoră din ochii lui, — în amintirea celor căzuți pe câmpul de cînste,

Copiii se uită la părinții lor. Ce știu ei? Ce au văzut ei? zise unul cu fruntea încrețită de bătrâneți.

Ei cântă și se veselesc de dragul spicelor astea, ca aurul de galben, că Dumnezeu tot nu ne lasă, așa turburi cum sunt vremile”

Are ci grijă de pasările cerului în timpul iernii, dar de noi care, slavă Domnului, în fiecare clipă îi prea mărim numele Lui Sfânt!

Fetele se iau la întrecere cu flăcăii, care să iasă mai înainte cu poasta la capăt, ca să se odihnească la umbra deasă a sălciilor de pe marginea șoselei, căci aerul fierbe de zăpușeală.

Cerul pare că arde deasupra noastră!

Pe lanuri nu se zăresc de cât muncitorii, pe capul cărora lăliaie coroanele de maci și albăstrele.

Și taie, taie înainte și da zor și ce frumos este, când se aude cum pocnesc spicele și cum cad grăunțele de grâu din păstae.

— La umbră, la umbră surioară, se auzi glasul tinerilor secerători! La sălci flăcăi, unde este umbra deasă, se auzi glasul unui moșneag cu spinarea încovoată de bătrâneți.

Și pleacă cântând veseli:

Verde, verde bob năut
Dă ne Doamne grâu mai mult
Grâu mai mult cu carele
Să umplem hambarele.
Dă ne Doamne vreme bună
Ziua soare, noaptea lună
Să putem să-l secerăm
S'adunăm să-l treierăm

În urma cântecului se auzi un chiot puternic care isbucni din pieptul flăcăilor. Bătrânii ascultă cu drag la tinerii copilași și își aduc aminte și ei de când erau tineri, de când erau flăcăi și încingeau hora sub umbra pletoasei sălcii, la plăcuta muzică a cimpoiului.

Umbra ascuțită se învârtește încet, dejur împrejur, adăpostind în răcoarea ei pe secerători!

Soarele e sus! Bolta albastră a cerului dă drumul miilor de vâpăi peste pământul semănat cu orz, ovăz, seară, porumb și altele.

Din spre sat scoboară încet pe șoseaua prăfuită „prânzu!” Mamele lor se zăresc din spre sat aducând merinde. O copilă dă fuga jos la fântână, cu ulciorul, să aducă apă limpede și rece.

Și se duse pierzându-se pe jumătate, pe potecă, până la fântână.

Ceilași se așezară la mâncare! — Măi da bine este aci la răcoare și prinse a-și șterge sudoarea de pe frunte. Cine o fi să dăit sălciile astea? Să-i dea Dumnezeu sănătate de a mai trăi, dacă nu să-i ușureze țărâna, prinse a zice un altul. Ne-am coace dacă n'ar fi ele unde să ne mai adăpostim de nămiezi.

După puțin timp porniră iar la muncă, cu secerile în mână, care scilpeau la soare, ca niște briliante.

Și dau zor să doboare la pământ grânele, cu spicele de aur, până când soarele scapătă spre asfințit.

Încet, încet se desfac și se aștern pe lunci perdele de umbră,

de Josefina Brăileanu
Învățătoare Oltenița, Ilfov

Gând de Toamnă

Prin fereastra blestemată să stea ziua n'reagă închisă
Caut zarea să-mi apropii, plumbul cerului să prind,
Lumea visurilor scumpă cât aievea să cuprind
Și citeș în frunze moarte, ca și-a lor, a noastră scrisă.

Intr'un colț visează nuci; parcă și plânge tinerețea.
Li mângâie frunza rară pasărelele zgolii
Și-și aduce aminte vremea, când sburdau sub el copii...
Când era mai bună lumea, mai ferice bătrânețea.

Coșuri mari de cărmidă mână fumul lor spre cer,
Calea ciiorilor grăbite n'tunecând pe drum de seară;
Plopii și flutură de moarte, sus, bănuții lor de ceară...
Cine știe dacă frunza nu i o viață, un mister!

Plopii martori amintirii unor nopți pe Topolog...
La porțița ca arminden, când și când mă chiamă țară;
Nu mai viu... Voi mă mințirăți, într'un dulce vis de seară...
Ca și apa-ți... lumea trece! Tu fuși sincer, Topolog...

NIC. ARGES

Un pericol național

Articolul din trecut al D-lui C. Burdea. «Un pericol național, trebuie să ne miște pe toți. E ceasul al 12-lea să se înceapă lupta prin tot ce ne stă în putință, pentru stagnarea marelui flagel al tuberculozei ce bântue cu furie orașele și satele noastre.

Tuberculoza, lepra de pe timpul Mântuitorului, seceră azi pe fiecare toamnă și primăvară, zeci de mii de ființe omenești, cu o tragedie ce nu se poate descrie. La fiecare înverzire și veștejire a naturii, pornesc în cântece de muzici către cimitire, văstări neamului, ce și-au privit moartea de ani de zile în mizerii și suferință animală, lăsând în urmă familii îndurerate și de multe ori expuse acestui pericol. Acum vara vezi tineri și tinerețe ar sfărâma piatra în mână, cu trupul ca un schelet și fața galbenă ca ceara, prăjindu-se la soare în marginea orașelor și satelor, la fel ca și leproșii de pe vremea Mântuitorului. Ei își plâng unul către altul amarul vieții, căci nimeni nuri întrebă și toți îi nesocotesc.

Disprețuiți de toți, nimeni nu caută să pătrună în sufletele acestor nenorociți ai soartei, să-i întrebe, dacă nu cumva ar dori și ei să fie sănătoși sau cel puțin să li se dea puțină să-și ducă viața într-o situație potrivită, boalei lor.

Trăim vremuri de mari deșertăciuni. Porunca dată de

Hristos «iubește pe aproapele tău ca pe tine însuși» este fără ecou. Milionari neominoși ce răsar ca ciupercile, nu vor să-și plece inima în fața celor și acestui flagel, căruia dacă acum nu i se va pune stavilă, vom ajunge zile de mare durere și prăpăd. Dea Domnul să-și întorcă mila către noi, dând putere oamenilor, să descopere locul de vindecare, dar până atunci nu trebuie să stăm în adormire. Sărac și bogat, tânăr și bătrân, român și străin cu toți într'un suflet și cuget să pornim la luptă prin tot ce ne stă în putință, ca să venim în ajutorul celor suferinzi și generației viitoare.

Din pieptul întregului românism trebuie să isbucnească sentimentul de umanitate și strigătul de alarmă în fața acestui pericol național, recurgând la tot ce ne stă în putință pentru stavilirea răului și însănătoșirea celor amenințați.

Să se înceapă prin presă o intensă propagandă anti-tuberculoză, iar cărturarii satelor zilnic trebuie să trâmbeze igiena spre a evita răul. Să se construiască din obolul tuturor, mari sanatorii pe la munți și pe marginea mării, dându-se puțință celor suferinzi să se amelioreze și să se bucure și ei de bătrânețe și lumina soarelui.

Cultura Poporului își va face o mare datorie, deschizând loc larg în această privință.

Aldea T. Isofache

Automobilul - rachetă a lui Aurel Vlaicu

În ultimul timp, atât Germanii prin inventatorul Fritz von Opel, cât și Cehoslovacii prin inventatorul Löwy se străduiesc să se întrecă în construcția — deocamdată — a automobilelor-rachete și apoi a avioanelor-rachete. E drept că Germanii au și construit automobile-rachete cu cari au și făcut experiențe — unele încununate de mult succes — pe când Cehoslovacii se pregătesc abia pentru primele experiențe deoarece, primul motor rachetă al inventatorului Löwy a fost furat. Se știe că, motorul automobilului-rachetă este pus în mișcare nu prin benzină, ci prin niște materii explozibile, cari, cu puteri formidabile, împing automobilul cu viteze extraordinare.

Iată dar, o invenție care va revoluționa întreaga omenire. Să sperăm că nu peste mult timp, se va putea călători în jurul pământului într'un avion-rachetă în cel mult o zi sau două! Și, cine știe! Dornică de aflarea necunoscutului, omenirea de pe pământ se va avânta cu asemenea avioane-rachete și spre planetele vecine!.

Dar, să revenim la automobilul-rachetă, mai ales că primele încercări s'au și făcut și, într-o măsură oarecare, ne privește și pe noi Românii.

Iată de ce: Aurel Vlaicu, în timpul șederii sale la Budapesta, s'a gândit — între altele — și la un automobil al cărui motor, să fie pus în mișcare cu praf de pușcă în loc de benzină.

După calculele lui, acel automobil ar fi avut o viteză extraordinară. Cu toate

că Aurel Vlaicu era mândru de această invenție a lui, a fost nevoit s'o lase în părsire, deoarece, uitase că nu există sau nu gășise oțelul atât de rezistent care să reziste la căldura produsă de învârtirea roților automobilului. Și dacă au trebuit să treacă câte-va decenii pentru ca acest inconvenient să fie înlăturat, proiectele lui de atunci, azi au ajuns realitate. Gândurile lui, invenția lui, neaplicate atunci, azi au luat formă concretă, de care ne putem mândri și noi Românii cu toate că automobilul-rachetă actual, a luat ființă în Germania.

E mai mult ca sigur că automobilul-rachetă de azi are unele îmbunătățiri lăudabile, datorite și experiențelor făcute, dar, ideea înfăpturii lui, credem că provine dela Aurel Vlaicu.

Se prea poate ca atunci când Vlaicu era angajat ca inginer la fabrica de automobile din Mannheim și când a construit un automobil cu motor cu benzină după planuri proprii, cu care a câștigat premiul la concursul de automobile — Prinz Heinrich Fahrt —, să și fi exprimat ideile lui în privința automobilului — rachetă pe care îl plănuișe la Budapesta.

Și, dacă nu i-a fost dat lui să înfăptuiască — de pe atunci — automobilul-rachetă, credem că merită ca pe lângă gloria de inventator de aeroplane, să-i adăugăm și titlul — posturi — de inventator al automobilului-rachetă ca o modestă recunoștință — și pentru mândria națiunii.

I. LIVIDEANU

Școala și Învățătorul

Ceface plugarul în luna August?

DESPRE MANDRIE

În multe feluri și chipuri diavolul caută să pună stăpânire pe sufletul omului. Dintru început el l-a amăgît și l-a făcut să cadă în păcat, călcând porunca lui Dumnezeu.

Și nimic nu este mai de temut pentru un om decât păcatul. Pe toate celelalte lipsuri el, le poate înfrunța, dar odată ce păcatul, sub orice formă a lui a pus stăpânire pe el cu greu se mai poate descătușa din ghiarele lui.

Căzând în păcat, omul uită cu desăvârșire pe Dumnezeu. Nesocotește toate poruncile lui, pierde orice respect față de semenii săi și față de legi.

Unul și cel dintâiu dintre păcatele cari distrug pe încetul sufletul omului și stârnesc totodată bunul mers al societății e și mândria.

Câte suflete nu sunt prinse în mrejele ei și cât rău nu aduce ea societății, deoarece omul cuprins de mândrie săvârșește o mulțime de alte păcate călcând în picioare orice rânduire a legilor divine și civile.

Mândria a adus căderea unor îngeri și tot ea a făcut pe primii oameni să calce porunca ce li se dădu-se de bunul Dumnezeu, robindu-i pentru totdeauna păcatului.

Omul mândru calcă totdeauna în picioare pe semenul său și-l privește cu dispreț, ca și cum toată lumea s'ar învârti în jurul lui. În privire, în vorbă și în faptă caută să pară mai mult decât este, își însușește merite pe cari nu le-a avut niciodată și nici nu le are și caută pe toate căile posibile, ca orice atenție să i se dea numai lui. Toate acestea însă îl fac urât și chiar de nesuferit.

Omul mândru se iubește pe sine mai mult decât orice și caută să fie în fruntea tuturor. Omul mândru nu vede la sine decât calități, chiar când nu are nici una. La semenul său cel mândru nu vede nimic bun. El este totul.

Mândria își face ușor loc în orice suflet și crește foarte repede, dacă nu este zăgăzuită la timp.

D. D. Achimescu

Cum se explică faptul că în țara noastră mare și frumoasă, cu plaiurile ei măndre, cu câmpiile ei mănoase, cu dealurile ei pline de roade, cu grădinile ei pline de flori mirositoare și cu văile ei încântătoare, nici până acum masa populară nu este încă pătrunsă de adevărata culturalizare, nici până acum adevărata cultură și civilizație încă nu a pătruns. Eu știu că valoarea unui popor nu constă în a avea cât mai multe arme și constă în a avea o cultură și o civilizație în adevăratul înțeles al cuvântului — și pe urmă, reese dela sine și partea a doua — puterea de rezistență contra dușmanilor pe calea armelor.

Într-adevăr, suntem un popor tânăr în cultură și civilizație, dar bătrân în suferințe — însă aceasta nu ar fi un motiv de învocat.

Nu putem progresa — în adevăratul înțeles al cuvântului, pentru că baza, sau mai bine zis cărămida dela bază este subredă — temelie este zidită pe nisip și la orice amenințare a furtunii casa cea mândră și frumoasă se va prăbuși.

De ce cărămida dela bază este subredă? Oare zidarii când au pus-o în temelie nu au observat? De ce tocmai pe nisip s'a zidit această temelie? Meșteșugul zidăriei nu era mai înainte vreme încă bine cunoscut? Se poate... Dacă lucrurile stau astfel — astăzi cred că acest meșteșug este destul de bine cunoscut și în țara noastră și ca atare tot ce se zidește trebuie să se zidească cu multă băgare de seamă.

Cărămida trebuie să fie arsă bine în cuptor, locul să nu mai fie nisip, ci pământ tranic undea se zidească temelie de granit «Școala». Este ea intr-adevăr tranică? Este intr-adevăr zidită din cărămizi arse bine? Eu cred că locul este destul de bine construit. Țara face atâtea și atâtea sacrificii pentru a se construi localități — pentru a se cumpăra materialul didactic, ca să se facă învățământul în bune condiții. Din nenorocire însă la multe școli materialul didactic stă în cancelarie, iar în clasă, pe ce catredă, o «înumărătoare» — în peretele dinspre răsărit o stântă înconjurată de un busuioi și înfrânt perete, — dinspre Miază-Noapte «harta României». Destul material didactic: câteva bănci, o tablă, creta și o gâstră unde rade o floare pe care o udă în fiecare zi învățătoarea. Intre cei patru pereți «doarme Duhul».

Atmosfera este tristă și mohorâtă — înăcășită — afară este numai viața, în grădina se întrec pasărele cântând, pădurea loșnește și lanurile se clatină încet la adierea vântului ușor. Astăzi că școala în adevăratul înțeles al cuvântului își mărește pe zi ce trece câmpul său de acțiune și cuprinde tot mai mult, în sfera sa de influență, toate activitățile ținutele.

Acestea sunt realitățile, evoluția societăților și organizația actuală a muncii au slăbit influența familiei asupra copilului și au întărit pe aceia a școlii. Caracterul general al generației viitoare, desăvârșirea gândirii și țăria sa morală sunt deci strâns legate de actuala atmosferă școlară, spune un mare pedagog francez.

În celelalte țări civilizate ale apusului școala nu se face ca la noi. Prin școala învățătorului francez, german sau englez, înțelege desăvârșirea simțămintelor și înălțarea lor prin educație și instrucție la cel mai înalt grad de perfecțiune morală — de acțiune — de activitate în toate direcțiile — de inițiativă — de muncă — dragoste de țară — de Dumnezeu — de aproapele — Credința și iubire nemărginită de tot cel înconjurat. Formarea caracterului, formarea unui om integru — vrednic de luptat cu greutățile vieții.

Învățătorul este stălpul de care se prinde lanțul și se bate scândura, este bărna pe umerii cărora stă un colțșor din țara aceasta — și dacă el nu-și înțelege misiunea — dacă el trece «ca găscă prin apă» în școala noastră normală, b a r n a este putredă și casa cea mândră și

frumoasă se prăbușește la pământ, lată cărămida nearsă bine în luptă. Știe normalistul nostru, absovent a șase clase normale — cu media zece la examenul de capacitate să-ți înnumere toate animalele din quaternar — știe cum a luat naștere viața pe această planetă nenorocită — știe evoluția acestei vieți, știe care sunt animalele curioase din zoologie — știe botanică, — știe cum se coagulează hidrogenul — știe cum se cheamă pasărea care curăță dinții Crocodilului de carne, știe că Herculani și Pompeii au fost acoperite de lavă — știe anul când a izbucnit vulcanul Cracatau — știe că Pestalozzi și-a sacrificat viața pentru școala și când a murit ultima dorință i-a fost să fie înmormântat sub strașina școlii. — Ce mai știe?! — Mai știe să predea o lecție după treptele formale — dacă o știe bine și pe aceasta. Cu toate acestea cunoștințele pe care absolventul nostru la toamnă în fundul Ardealului — sau Basarabiei — ca acolo să ridice tinerele văstare ale poporului — viitoarele generații — din întunerecul care dorm. Pleacă absolventul nostru să aprindă încă o lumânare, care să-și trimită razele ei peste copilașii piperniciți ai românilor. Cum ajunge la post cere drept — cere sporeala salariului, fiindcă nu-i ajunge și are dreptul! Muncеșle din zi până în noapte — pentru școala — pentru să — pentru țară și pentru ei nu are timp să se mai ocupe — să mai citească și el o carte, o revistă pedagogică — n'are timp! — Cade mort de oboseală! A doua zi în cântecul ciocârlii iar la muncă! Doamne, dacă ar fi așa, ce apostolat! Peste zece ani vom întrece apusul, noi cei dela Dunărea bătrână vom aprinde un far care să lumineze peste tot pământul.

În sufletul Românilor nostru există ambiție — darul de isbândă de a învinge, de a se lumina — de a trăi intens, dar îi trebuie îndrumători. Îndrumătorii sunt învățătorii și profeții. Ei sunt pionii culturii. Dela ei pleacă totul. Ei sunt răspunzători de toate nenorocirile care cade pe capul unui popor. Sunt puțini, căci dacă ar fi înădeajuns — țara nu ar mai avea nevoie de suplinitori, nu ar mai avea nevoie să sacrifice atâtea bani pentru a organiza cursuri pedagogice — pentru completarea de cunoștințe și experiențe — pentru acești învățători care apar și ei în mijlocul satelor luându-și însărcinarea cea grea pentru a ridica satele noastre. Unii dintre ei sunt domni — alții în loc să zidească ceva distrug. Învățătorul nostru român trebuie să fie mai presus de toate o personalitate — un om integru care

să poată birui relele care rod ca rugina fierul bietul nostru popor. Politica îl distruge și pe el și pe sat. Ura ce și-o capătă nu este decât din cauza acestei otrăvii sociale. Învățătorul trebuie să iubească și să fie iubit. După mine învățătorul și preotul nu trebuie să lăce politica. Statul să-i pună la dispoziție tot ce-i trebuie și să-și vadă de școala muncind pentru ridicarea și schimbarea lucrurilor — căci astăzi mai mult ca orând — lui i se cere jertfa și sacrificiul. — În mâna învățătorului stă școala — în mâna preotului biserica — două tocare care pot, la un moment dat, să aprindă pământul din razele lor strălucitoare. Marele filosof Leibniz a spus: «Dați-mi pe mână școala și voi schimba fața pământului».

Grăul nostru strămoșesc se pierde din zi în zi. Hora noastră strămoșască caută să străbată mormintele și să pătrundă la ei care o jucasu cu atata foc, fiindcă astăzi este uitată nemai îndrăgita de nimeni. Dulcea noastră doină nu mai răsună duios cum răsună altădată. Cum «romanișile» sunt cântate până și de copiii dela școala primară.

Datinele și obiceiurile strămoșești s'au sfîș. Portul nostru național — floarea cea mai frumoasă — răsaritul — căci nu mai există un alt port mai frumos ca portul nostru, este înlocuit! Doamne, cine să păstreze aceste perle, acest patrimoniu scump și sfânt lăsat ca zestre dela părinții noștri decât învățătorul?

Cine? Nimeni decât învățătorul. Câtă răspundere are acest om! Și dacă nu înțelege această slantă datorie, el care este chemat să păstreze cu sfințenie — atunci, poporul român, pregătit spre dezastru, să treacă nenorocirea cea mai mare.

Pentru ca să scăpăm de răul care ne înconjoară, și să păstrăm cu sfințenie ce avem moștenire dela strămoși, pentru ca să nu mergem îndărăt și să regresăm — tânărul învățător, cărămida arsă bine în cuptor, să știe că școala trebuie să plădească oameni vițoși, capabili de muncă, curajoși și i hotărâți, morali. Ea trebuie să facă din tinerele văstare, generațiile viitoare, ființe libere și înțelețioare, însulețite de bunătate și dreptate, fiind spre fericire prin activitate și dorințe de a păstra masele un ideal de frumusețe și de adevăr. Cu astfel de oameni, cel puțin mâine, vom putea să încheșăm o Românie nouă — în hotarele ei — care se întregiră prin vărsarea de sânge — jertfa celor opt sute de mii de eroi.

Dem. I. Iliescu, Palanca

Poezia populară și folklorul Românesc

Din legendele poporului nostru

Crucea Sf-tului Petru

Mergând pe șoseaua Națională dela Vărciorova la T. Severin, din jos de Cotul Virului (gherdapurile, Porțile de fier), în apropiere de satul Gura-Văii, vizavi de satul sârbesc Spîu de peste Dunăre, sus pe sprânceana muntelui, se află o cruce de piatră calcaroasă numită: Crucea Sf-tului Petru, a cărei vechime nu se cunoaște, deoarece pe ea se află șapte nume de oameni, fără data așezării ei acolo; iar mai jos pe stâncă muntelui, în dreptul crucii, se află până acum câțiva ani trei figuri de stâncă în chipuri de oameni: două femei și un moș, numite Babele. Legenda din bătrâni spune că prin munții aceia ar fi trăit Sfântul Petru (poate vreun cucernic călugăr de la fosta Mănăstire Vodița, din apropiere, de acum aproape 600 ani, sau vr'un ascet oarecare numit Petru) se zice că sfântul, bolnăvindu-se de o boală grea, a trimis un moș cu două babe la Ierusalim ca să-i aducă leacuri dela Mormântul Domnului. Și moșul cu babele

intârziind prea mult, sfântul tot a trimis pe îngrijitorul său să se uite de pe sprânceana muntelui, unde acum se află crucea, dacă vine moșul cu babele, cu leacurile. Și meru i se răspundea, că nu se văd. În cele din urmă boala agravându-se și sfântul văzând că nu mai are mult de trăit, a trimis din nou pe îngrijitor să se uite; și întorcându-se acesta a spus sfântului: că se văd pe piatră. Atunci sfântul i-a blestemat ca: Stei de piatră să se facă, iar sfântul și-a dat duhul.

Corpul sfântului a fost furat de niște locuitori din Sip și vândut noaptea unor negustori din Fărgănda (Constantinopol) pe o lună de galbeni; însă negustorii au înșelat pe săteni, căci în loc de galbeni, saica (luntrea) a fost umplută cu carbuni de lemn și numai pe deasupra galbeni. Negustorii au luat trupul sfântului și au fugit cu el pe Dunăre în jos, și când șpenii au băgat de seamă că au fost înșelați, s'au luat după ei dar nu i au mai vădit. De atunci neamul de oameni din Sip cari se trag din vânătorii slăntului, suferă de boala: gubăvii și sbrîntului ca pedeapsă dela Dumnezeu.

Urmează cu treeratul și străngerea nutrețurilor. Coștele meul și părngul. Smulge cănepa și inul, le bate pentru sămânță și le pune la topit. Gospodina harnică face frântul și melițatul cănepei.

Pregătește locul pentru orzul, secara și grăul de toamnă. Face a doua arătură pentru rapiță. Sulfatează (saramurează) sămânța de grâu, secară, orz și face proba de încolțire. Culege sofolea. Către sfârșitul lunii scoate cartofii mai timpuriu, la coasa din urmă la lucernă și trifoiu.

Pregătește pătelele pentru străngerea porumbului. Drege uneltele și mașinile pentru semănăturile de toamnă. Culege porumbul timpuriu. Dacă la lopată și mișcă din loc cerealele din magazii și hambare ca să nu prindă umezeală și să nu prăsească gărgărițe. Impreună stupii slabi sau fără matcă, câte doi, ca să facă unul bun și i păzește de albine hoațe din vecini.

Depărtează desub stupi trântorii pe care îi omoară albinele. Dacă albinele pierd vremea sezând mai mult pe a fară pe lângă stupi, știe că s'au umplut stupii de faguri și albinele nu mai pot lucra și prin urmare gospodarul ia măsură.

Altoește cu mugur dormind trandafirii și arbuști de podoabă. Sapă în jurul pomilor mai tineri și continuă și altoitul în ochiuri. Unde nu s'a prins altoitul, altoește din nou. Dacă e nevoie, face transplantări de molifiți și merisori cu pământ la rădăcină.

Altoește cu muguri dormind și ciupește sau frânge lăstarii vițoși. Strânge foile atacate de rugină și le arde. Curăță merii de puricele lănos. Stropește piercii de pe spalier seara, cu apă limpede, strânge fructele atacate de putreziciune și dacă se poate chiar rămurilele de pe care s'au cules. Stropește merii și perii cu zeamă bordelează, împotriva pălării foilor și fructelor (Fusiculidium).

Adună sămburii dela poame coapte (mere și pere pădureți, mai ales, și prunii nealtoiți), îi usucă și i păstrează să-i aibă de sămânță.

RONDEL

Porțați de doruri, de vise,
Pe drumul vieții rădăcim —
Bieți călători în nopți de-abise —
De când ne naștem pân' murim.

Cu brațele spre zări, deschise
Vrem firea să o stăpânim!
Porțați de doruri și de vise,
Pe drumul vieții rădăcim.

Și ca nebuni, uitând că scris e
Pe veci cu țărna frați să fim,
Chiar dumnezei din noi zidim...
Și-i așezăm în paradize,
Porțați de doruri și de vise...

G. Nedelea

meni din Sip cari se trag din vânătorii slăntului, suferă de boala: gubăvii și sbrîntului ca pedeapsă dela Dumnezeu.

Babele până acum 21 ani, când te ivia dela Gura-Văii spre Vărciorova, se vedeau ca trei chipuri de om pe stâncă, cu trailele dela munte. În 1906, Barbu Filipescu picner, Nică Mihai, șef de echipă, Filipescu Alexandru, Ristea Alexe-Ioan și Turtescu Petru lucrători la C. F. R. pătrundu-li-se, că cele două chipuri femeiești ar amenința să cadă, și să ca să nu se întample vre un accident la trecerea trenurilor, s'au pus cu instrumentele de lucru și au deslipit cele două chipuri, femeiești de pe stâncă, care căzând au trecut din repuziciune peste linia ferată și șoseaua națională, în Dunăre, rămânând astfel numai moșul care se vede și astăzi.

Ca pedeapsă pentru această faptă, cei de mai sus, au fost surprinși cu derzina la lucru pe linie în agropiere de babe, și omorâți de o locomotivă, după cum se constată din monumentul ridicat de direcția C. F. R. în amintirea acestei întâmplări în anul 1909 August 9, așezat la Gura Ogașului Slătincului Mic, unde s'a întâmplat accidentul. Iar Crucea, din ordinul eruditului fost Episcop la Râmnicul Noul Seve-

PREOTUL G. PITULESCU

SIMCA

— NUVELĂ —

de D. I. DOGARU

Din deal în deal, se repetă ca ecouri din alte lumi, cântecul sinistru al unei bufințe. Pe muchi de dealuri se deslușesc în întuneric scheletele negre ale copacilor ce par niște arături ce-și fac semne greu de înțeles. În colo tăcerea se țese mai deasă și umbrele copacilor ce străjuesc

drumul aduc cu un lanț nesfârșit de lantome.

Când lași la vale, drumul se înfundă între două dealuri înalte ce par că stau gata, gata să se prăbușească să închidă drumul ce-și întinde laț șerpuită ca o panglică albă de piatră.

Singurătate..., doar ploaia care

nu mai conține bate în acoperișurile de tablă ca niște darabane la paradă! Drumul aleargă pe vale, se ridică iar pe coastă și de aci își ia calea pe coamă de deal. — «De ce, parcă, drumul aleargă grăbit prin apă și ploaie?» S'aud cum sivoalele de apă s'aduna către vale să mânănce cu lăcomie șgomotoasă din bucata de mal, rămasă la capătul podului. Intunericul își obosește vederea. — «De ce o mulțumesc vede bine la întuneric, ca dobitoacele? Dar dobitoacele văd?». Cum nu! N'ai văzut că de înfloritor sticlesc ochii măței, prin întuneric?». Simca tresări speriat. Doi ochi sticloși ca două

fire de jerate îl priveau cu trudă dincolo de fereastră... afară... în întuneric. Întorce capul; și în odae era noapte neagră cu în tuneric gros de parcă să-l tai... Un fior îi trecu prin corp... — A, nu, el îl om curajos! Ce? Numai la copii îi-i frică... Ochi sticleau mai strănutor. Se desprinsese de lângă fereastră și făcu câțiva pași...; un suspin săgetat tăcerea ce-i fuia în urechi. Se apropie de pat, băjbăi să se încredințeze... — «Da, nu-i nimic... Haia doarme...»; o atinse cu degetele-i reci peste sânul desgolit... vru s'o acopere să nu-l fie frig... — «Simca, tu nu dormi, deja? Daci stai la întuneric fără lum-

nare? și tăcu, din nou cuprinsă de un somn greu, sfiorător...

Simca se întorse de nou la fereastră; pașii lui sunau ca lovituri date în gol și fără să sulte se așeză pe marginea scaunului privind în noaptea... Gânduri multe îi cădeau ca niște fulgi, se învâlmășau, se adunau iar, și apoi într'o nebulăcă înlăunțuire îl incurcau. Hotărât, somn nu-i era! Va sta... «Ei și să stea degeaba? Să stea să se gândască. La ce? Parcă omul n'are la ce?... Iacă la moară... A, uite, vezi? De moară uu-i trecuse prin gând, parcă nici n'ar fi avut-o! Și era aproape... chiar la drum cu portă grea de scân-

duri și șandramaua unde trăgeau carele cu saci până 'n ziua. S'ar vedea bine de aici de la fereastră de-ar fi lumină; dar alară e mai negru ca în mormânt... O! Oare acolo e chiar tare întuneric?... Și mai vezi?... Cum s'o fi oare când ești mort? Cum o fi oare când ești mort?... Ploaia cade... Parcă și vântul a mai înțefi-o. I-auzi cum clatină bucata de tablă, desprinsă de furtună săptămăna trecută! Ieri, voise s'o bată la loc și a uitat... s'a luat cu altele... Cum lovește și ce sinistru sună în urechi când plouă pe întuneric... Parcă sună clopotele sun în deal la biserica, când moare vreun

goi... Și ușa de la pod... o clatină vântul, scârțâie răgușit; întuneric ploae... vânt... În pat neagră din cadrul ferestrei se iviră iar ochi fulgerători în întuneric. Simca se cutremură pe scaun; strigă așa într'o doamnă: — «Haia! dar neprimind răspuns i se păru că vântul oftă în fața ferestrei. — Se strică vremea, murmură Simca. Se face drumul rău... carele posesese mai des la dăpostul morii... — «Și glodul se înclăuză de talpă încălțăminte și mergi greu... Se desfundă drumurile. Cărăușii duc rău și ploaie în însoțesc de alungul drumului.

Tâlcuirea legilor

de Artur Gorovei

DESPRE ABSENȚI

Ce înseamnă a fi absent? Când un copil nu vine la școală, profesorul îl trece absent în catalog; când un soldat dus în concediu nu se întoarce la cazarmă în ziua când i se isprăvește concediul, se zice că-i absent.

În vorbirea de toate zilele aceasta înseamnă a fi absent: a nu fi față într'un loc oarecare.

Se întâmplă că un om pleacă de acasă, și se duce la muncă într'un loc mai departat, lăsându-și nevasta, copiii și pământul lui. O bucată de vreme cei de acasă primesc știri dela dânsul, ba o scrisoare, ba un răspuns prin cineva, și pe urmă trece o lună, două, șapte, un an, zece ani, ori și mai mult, și cel dus nu mai dă nici un semn de viață. Nu poți spune că-i mort, nici că-i în viață. Interesele familiei lui pot să sufere. Poate a venit vremea să căsătorească un copil, ori poate a venit cel dus o moștenire, și n'are cine să facă formele pentru dânsul; și câte nu se pot întâmpla, ca să fie numai de cât nevoie de prezența celui dus! Dacă nu știi ce-i cu el, nu șar putea face nimic, de nu șar fi gândit legiuitorii și la împrejurări de acestea.

Un asemenea om, care nu mai dă nici un semn de viață, se presupune că este absent, pentru că săl poată înlocui cineva în actele vieții lui. Acesta este înțelesul cuvântului absentă, în limba juridică.

Se presupune că unui asemenea om, despre care familia nu mai are nici o cunoștință, i-a venit o moștenire, și nici nu a lăsat nimănu-i o procură, în puterea căreia acel împuțernicit s'ar facă formele pentru primirea moștenirii. Copiii celui dus, măcar că ar fi majori, nu pot să facă nimic în calitate de moștenitori, pentru că părințele lor nu poate fi socotit ca mort, întrucât, nu-i nici o dovadă despre aceasta. S'ar stea cu mâinile în buzunar, iar n'ar putea, pentru că dacă ar trece treizeci de ani, fără ca cel de sus să facă ceace se chiamă acceptare de moștenire, ar pierde și moștenirea.

În asemenea împrejurare, cel interesat, de pildă un fiu major de al celui dus, sau soția sa, sau altă rudă, sau chiar un creditor care ar avea de luat bani dela cel dus, au dreptul să ceară dela Tribunal să se facă formele pentru declarare de absentă, și să se ia măsurile cuvenite. Tribunalul, dacă va constata că a trecut patru ani, fără ca acela să se fi arătat la locul domiciliului lui, și fără ca nimeni să fi avut vre-o cunoștință despre dânsul, va da o hotărâre despre aceasta, și va lua măsurile care ar fi de trebuință, numind chiar un curator, adică un fel de episcop, care să reprezinte pe cel presupus absent, în diferite afaceri.

Această hotărâre se numește provizorie, adică vremelnică, spre deosebire de hotărârile care se zic definitive, adică pentru totdeauna. Dela data acestei hotărâri, soția celui presupus absent va avea, asupra copiilor născuți înainte de plecarea lui,

toate drepturile și îndatoririle pe care le are tatăl în privința creșterii și a administrației averii lor. Dacă mama va fi încetat din viață în timpul de șase luni, din ziua când tatăl a dispărut, sau dacă ea ar muri mai înainte de a se declara absentă la Tribunal, privegherea copiilor se va încredința, de către consiliul de familie, bunilor, iar în lipsa lor, unui episcop provizor.

Dacă cel dus a avut dată cuiva o procură pentru administrarea averii sale, Tribunalul nu poate da această hotărâre, decât dacă au trecut zece ani, de când nu se mai știe nimic despre dânsul. După ce a trecut un an dela această hotărâre provizorie, Tribunalul va da altă hotărâre definitivă, declarând absent, pe cel dus.

În puterea acestei hotărâri, după ce se va publica prin Monitorul Oficial, fiul celui absent pot fi puși în stăpânirea moștenirii cuvenită tatălui lor. Această stăpânire însă este provizorie, adică vremelnică, moștenitorii nu pot înstrăina averea, și dacă absentul se întoarce, ei trebuie să-i lase averea și să-i dea și socoteli. Dacă în moștenirea cuvenită celui absent ar fi și avere mișcătoare, tribunalul poate să ordone să se vândă, iar banii prinși și dea la dobândă, ori să se cumpere cu ei pământ.

Acum să presupunem că din ziua punerii în stăpânire provizorie a moștenirilor cerevori lor. Dacă mama va fi încetat din viață în timpul de șase luni, din ziua când tatăl a dispărut, sau dacă ea ar muri mai înainte de a se declara absentă la Tribunal, privegherea copiilor se va încredința, de către consiliul de familie, bunilor, iar în lipsa lor, unui episcop provizor.

Dacă cel dus a avut dată cuiva o procură pentru administrarea averii sale, Tribunalul nu poate da această hotărâre, decât dacă au trecut zece ani, de când nu se mai știe nimic despre dânsul. După ce a trecut un an dela această hotărâre provizorie, Tribunalul va da altă hotărâre definitivă, declarând absent, pe cel dus.

În puterea acestei hotărâri, după ce se va publica prin Monitorul Oficial, fiul celui absent pot fi puși în stăpânirea moștenirii cuvenită tatălui lor. Această stăpânire însă este provizorie, adică vremelnică, moștenitorii nu pot înstrăina averea, și dacă absentul se întoarce, ei trebuie să-i lase averea și să-i dea și socoteli. Dacă în moștenirea cuvenită celui absent ar fi și avere mișcătoare, tribunalul poate să ordone să se vândă, iar banii prinși și dea la dobândă, ori să se cumpere cu ei pământ.

PLANTE FARMACEUTICE

de Farm. Colonel Grințescu

1. Romaniță sau Mușețel fără miros. Mușețel sălbatic, Romaniță puturoasă. În știință se numește *Matricaria inodora* L. sau *Camomilla inodora*. Cu drept cuvânt această numire i se potrivește, de oare ce are un miros displăcut și greu. Crește prin semănături, porumbiști, prin locuri virane, pârloage, curți și pe lângă ziduri, este mai înaltă (40-50 cm.), cu florile mai mari despicate în două, au mijlocul plin (nu gol ca la Romanița bună). Acest mușețel înlocuiește în multe părți ale Banatului și în Torontoal, Mușețelul bun, și are următoarele întrebuințări:

1) Din 10 grame floare uscată, și opărită, se face un ciai 250 gr. care îndulcit cu zahăr de caudal se bea dimineața și seara de cei ce tușesc, până la vindecare.

2) Ciaiul preparat ca mai sus se întrebuințează, ca spălături la ochii înroșiți din diferite cauze, cari lacrămează sau au dureri

II. Mușețel roman numit în știință, *Anthemis nobilis* L., este tot un fel de Romaniță cu frunzele mai late, divizate, are un miros aromatic, cu flori albe și bătute.

Această plantă este adusă la noi din părțile sudice ale Europei și se găsește cultivată prin multe grădini, la țară și mai cu seamă la oraș, ca plantă de garnisit rondurile cu flori, fiindcă este stufoasă și cu flori numeroase, cari tin până în timpul zăpezii. Florile culesse și uscate, sunt întrebuințate mai cu seamă în părțile Transilvaniei. Ciaiul din 10-15 fire fier-

cu 250 gr. apă, se strecoară și se întrebuințează caldă ca spălături, în urechile infundate și lipsite de auz. Spălăturile se fac în fiecare seară, la culcare.

Florile uscate (10 15 gr.) opărite cu 250 gr. apă fierbinte, timp de 15-20 minute, se strecoară și se bea ca ciai în fiecare seară, de cei ce sufăr de dureri de cap.

Cântec popular

Foaie verde mărăcine,
Zis-a mama către mine,
Să nu dau gura la nime.
Dracu poate-aceia face,
Ca să nu dau cui îmi place.

Foaie verde bujorel,
Omul cât e tinerel,
Se ține dorul de el.
Iar dacă îmbătrânește,
Dorul iute l'părăsește.

Foaie verde de dudău
Mori mândră să mor și eu,
Să ne îngroape în pământ
Pe-amândoi într'un mormânt.
Prin pământ iară să crească
Și prin iară să sădiască,
Pe tine un trandafir
Și pe mine — un rosmalin.
Să crească trandafirul,
Să cuprindă rosmalinul.
Și cine-o trece, să vadă,
C'a fost dragoste curată,
Între un băiat și fată.

Spuse de Florica C. Palașcă
din satul Marmarom—Mehedini.

Josif N. Dumitrescu—Bistrița

Citiți și răspândiți
„Cultura Poporului“

Drumul îi păru o dără de negreață murdară de glod, ce pornește din ușa morii și merge, merge departe până n'atr' un târgușor uitat de Dumnezeu... da, parcă-l vede și azi... — și i cam mult de când n'a mai fost — de când?... de când a plecat!... Atunci era un băiat și azi... vezi cum s'a scurs vremea?! Și parcă a fost mai ieri.

...Un băiețel pipiriu, sărăcăcios îmbrăcat și pe deasupra rușinos. În casă el era mai mare: rămăsesse nădejdea casei... Iși amintea și astăzi de vorbele bătrânului Șoi: — „Simca, tu ești băiat cu cap... tu semeni la bunicul tău Nathan, care era deștept nevoe

mare! Un cap așa ca al tău nu are să stea aici între goli aceștia care nu pricep multe... La oraș mare este treabă și acolo banii ies, numai cap bun să ai!... —

Nu prea înțelesese el bine ce-i vrăjbie bătrânului băcan ce-și ținea cutia lui cu „Coloniale“ în colțul străzii. Doar că într'o bună zi se trezi în învălmășagul orașului mare. Se băgă la o prăvălie de vinături; vinde o zi bine, dar mai cu seamă Dumnica când era zi de iarmaroc. Acolo n'a stat mult; țărani făceau haz de el și lui nu prea îi plăcea. Cu banii prinși pe simbrile își cumpără mărunțișuri pe care și le orânduie pe o scândură în Piața Nouă,

acolo unde se vinde laptele și brânza. Il cam luau la goană sergenții de stradă dar în urmă se împrietenișe și toți îl cunoșteau, făcuse și ei câte ceva dar, fără asta nu se poate. Negotul îi mergea strună și el mereu își cumpăra articole noi. Trimețea bani și acasă. Trebuia! Mama era bolnavă de vreo cincisprezece ani, tata nu mai dăduse semne de viață de când plecase la America cu Ițic și Rebeca. Parcă au murit... Iși strângea mereu parale, gândind să-și deschidă o prăvăliuță a sa. Idealul lui se împlini și într'o zi oamenii depe străzi văzură deschizându-se iar ușile prăvăliei, unde fusesse

ENCEFALITA LETARGICA

Coșul Medicului

Encefalita letargică, impropru numită uneori «boala somnului», și care a bătuit, în Franța, Elveția și aproape pretutindeni câte puțin în anii aceștia din urmă, și a făcut întâia sa ivire cu gripa. Aceasta este totuși o boală deosebită, și amenință de-a ajunge epidemică în mai multe țări.

Nu este o boală nouă, deoarece fusese cunoscută și descrisă în 1882; dar acum a luat o extindere, care pune pe gânduri.

Boala cuprinde mai multe înfățișări, după cum predomină letargia, paralizia mușchilor ochilor, spasmele mioclonice, căldurile, delirul starea mintală. Poate să fie și ambulantă.

Encefalita e fără îndoială o infecțiune printr'un virus asemănător celui al gripei, și în anume porți celui al paraliziei infantile. În loc de fi o encefalită întreagă, ca în cerebrită, savanții, care au cercetat-o, socotesc că ar fi cercetat-o, socotesc că ar fi mai ales o inflamație a substanței albe a creierului, și deosebi în partea unor anumiți ganglioni dela baza encefalului. S'a văzut ivindu-se boala la maimuțe, după o inoculare cerebrală cu substanță albă a unui bolnav mort de encefalită.

Simptome

Trei simptome pot să se arate mai ales. Și anume: u-neori toropeala (narcolepsia), sau chiar letargia, care este adesea profundă, ca în boala somnului din Africa Centrală, atâta, încât bolnavul este într'o desăvârșită nepuțință de a mânca; alteori paralizia mușchilor-motori oculari, ce-ace face ca omul să aibă ochii încrucișați într'un chip sau altul; și în sfârșit diplopia sau vederea dublă. Căldura este uneori foarte mare și alte ori destul de potrivită. Celelalte simptome sunt între altele: spasmele, contracturi (clonice), ale nevrăgilor — mai ales în regiunea cubitată a unuia sau ambelor brațe, — delirul, o stare rea generală, insomnie și o mare slăbiciune. Boala e adesea mortală.

Îngrijirea

Se înțelege ușor, că îngrijirile bune și o pază bună sunt de cea mai mare însemnatate. Se vor scobori căldurile prin înfășurări plătute împotriva căldurilor. Bolnavul va fi întărit printr'o hranire bună și spălături nutritive, dacă aceasta e de nevoie. I se va înlătura constipația prin laxative și spălături, și se va veghea să i se asigure calmul și liniștea, înlăturând deșteptările netrebuincioase.

Ar trebui, să se facă desinfecțarea secrețiilor guri și nasului; dar până acum nu s'a găsit mijlocul de a împiedica propagarea boalei, care se arată mai mult sub forma sporadică decât epidemică.

Două medici dela Institutul Pasteur au descoperit virusul acestei boale. Să nădăjduim, că nu se va întârzia și cu aflarea leacului.

REZUMAT

Iată câteva principii pentru îngrijirea boalelor infecțioase: 1. Bolnavul să fie izolat; să se desinfecțeze rufăria lui și apoi camera.

2. Să se consulte medicul și să se întrebuințeze serurile din capul locului, în cazul când sunt cerute.

3. Să se lupte împotriva urcării temperaturii lui 39°, prin tratamente potrivite precum: înfășurări, ștergeri cu buretele, spălături.

4. Să se dea bolnavului să bea mult, — câte puțin, dar des.

5. Regim lichid sau făcut din purele în timpul duratei căldurilor și oarecare timp după.

6. Dacă bolnavul este foarte intoxicat și abătut, să se facă o spălătură a intestinului picătură cu picătură.

7. Să se combată congestia diferitelor organe (intestinală) prin aplicare de revulsive (ventuze, muștar, vase-lină capsicum, fomențații). În caz de inflamație să se țină o pungă cu gheață pe viscerele (măruntăiele) umflate și să se înlocuiască din când în când prin fomențații.

8. Laxative, spălături, dacă se ivește constipația. Curățenii la început și în urmă, numai după hotărârea medicului.

9. Simularea (ațățarea) inimii dela început la cea mai mică slăbire: gheață la inimă, fricțiune cu mănuașă umedă, injectarea cu ulei camforat (3-5 cm. de ulei 10/100 de 3-10 ori în 24 de ceasuri).

10. Să se oprească bolnavul ds a sta prea mult pe spate, ca n'a cumva să se producă congestiunea în partea spre pat a plămânilor, și coji.

Dr. Adventus

Coșul cu Mărunțișuri

Cine merită titlul de «om mare»? — O revistă americană a format o comisiune compusă din 10 cetățeni, cu misiunea de a se pronunța care este cel mai «mare» dintre contemporani.

Din această comisiune face parte un episcop, un senator, un editor, un predicator și câțiva profesori.

Rezultatul este următorul: În primul rând vine Edison, apoi urmează Musolini, Einstein, Bernhard Shaw, Henry Ford, Paderevski, Rudyard Kipling, d-na Curie, Georges Clemenceau, Miss Jeane Addams, Orville Wright și Marconi.

Culorile și sănătatea — Un medic englez a făcut o interesantă descoperire. Propriu vorbind nu e decât explicarea științifică a unei intuiții, care ne face să preferăm o culoare alteia.

Dacă vi se prezintă pe rând cele șapte culori ale prisme, pulsul dv. va reacționa în mod diferit pentru fiecare din ele. El va bate normal când ochii vor cădea pe culoarea ce preferați, dar se va accelera când veți fi în fața culorii care nu vă place.

Există deci culori cari ruinează cu încetul sănătatea dv. Să nu ședeți deci într'o cameră al cărei tapet vă displace; lepădați jugul modei, dacă credeți că culoarea în vogă vă irită.

Dar această terapeutică nu e la îndemâna tuturor buzurnarelor...

Câteva cuvinte despre digestiune

Există cinci organe digestive: gura, stomacul, ficatul, pancreasul și intestinele.

Există cinci sucuri digestive: saliva, sucul gastric, ficatul, sucul pancreatic și sucul intestinal; fiecare suc este produs de unul din organele digestive.

Există cinci elemente nutritive cari trebuie digerate sau dizolvate: amidonul, albumina, grăsimile, zahărul și sărurile.

Saliva digerează amidonul și-l preface în zahăr.

Sucul gastric digerează albumina și o preface în peptonă.

Fierea, care se varsă în canalul alimentar la o distanță de câțiva centimetri dedesubtul stomacului, digerează grăsimea, sau mai bine zis o emulsionează.

Sucul pancreatic digerează amidonul, albumina și grăsimile.

Sucul intestinal digerează toate elementele nutritive

chiar zahărul de frestic, pe care nici unul! din celelalte sucuri nu-l digerează.

Sărurile sunt dizolvate de către toate sucurile digestive. Sărurile minerale, precum e sarea de bucătărie, nu sunt asimilate.

După ce alimentele au fost amestecate dejuns cu salivă intră în stomac. Dela intrarea lor în stomac, rămân într'un sul o jumătate, sau trei sferturi de oră, până ce se îmbibă bine cu sucul gastric, adică până ce conținutul stomacului a devenit acid în întregime. Din momentul acestei digestiunea amidonului încetează spre a nu mai începe decât după ce alimentele au pătruns în intestinul subțire.

Albumina și fibrina se digerează în stomac sub acțiunea sucului gastric, caseina animală a laptelui și caseina vegetală din mazăre, linte și fasole se digerează mai ales în intestinul subțire. **Medicus**

PIELEA

Într'un sat, odată, trăia o femeie văduvă. Singura ei bucurie era o copilă frumoasă ca o cadră. Fața Stăncuței era albă ca laptele și părul castaniu îi ajungea până la genunchi. Când o vedeai n'ai li zis că e copilă de țaran, ci cine știe ce viță de Domn. Toată ziua stătea în vârful patului și nu se da jos ca să ia o bărdacă cu apă. Mama sa o îmbrăca, o încălța și o pieptăna. Și nici barim o cusătură nu ținea în mână. Și-ar fi împuns bunătate de degete pe care mâsa le săruta toată ziua. Duminica, când se ducea la horă, cine era mai gătită ca Stăncuța noastră? Ea era toată numai fluturi și fotele bătute toate în fir. Părul îi era împletit în flori și grăul nu se legăna mai frumos în bătaia vântului, ca Stăncuța, când juca brăulețul.

Și nu împlinise bine 14 ani și pețitorii începuseră să calce casa lelei Maria. Dar cum veneau, așa plecau. Nu doară că nu le-ar fi plăcut scoarțele și șervețele lucrare de mâinele harnice ale lelei Maria, nici pernele și velințele cari în odaia cea mare ajungeau până'n întavan, dar lelea Maria după ce le arăta toată zestrea fetei, le spunea:

— „Fata mea nu e învățată să facă treabă. Trebuie să i pui o femeie s'o pieptene, s'o spele, s'o îmbrace. Ea stă toată ziua în vârful patului și femeia să i facă de mâncare și să strângă prin casă“.

Cum auzeau de așa ceva, pețitorii plecau de unde au venit. Azi așa, mâine așa, anii treceau și Stăncuța nu se mai mărita. Se făcuse și mai frumoasă și îi era mai bogat cusută și catrințele mai muiate în aur. Dar de geaba. Intrase în grijă lelea Maria.

Iată că într'o zi veni dintr'un sat îndepărtat, un flăcău cam tomnatic, e de drept, dar harnic nevoe mare. Părinții, oameni săraci, muriseră de timpuriu și Vlad muncise din răsputeri și înzecise puținul ce-i rămăsese dela părinți. Acum era cel mai bogat om din satul lui. Când văzu pe Stăncuța la horă, cum se mlădia de frumos, îi plăcu grozav și se hotărî să ceară de nevastă. Degeaba îi spunea flăcăul din sat că e leneșă și că totu-i face mama sa. El răspunse:

„Sunt destul de bogat, ca să-i pun o slugă să-i facă tot“.

— „Așa! El lasă că i arăt eu. Ia dă-te tu jos și ține-o în spinare“.

Stăncuța ascultă. Vlad luă un biciu și începu să lovească în piele. Zece lovituri în piele, una în femee:

— „Aului bărbate, m'ai lovit“.

— „Apoi că tu n'o ții bine, ia ține-o drept“.

O lovitură în piele, trei în nevastă-sa.

— „Bărbate ce faci, mă lovești mereu“.

— „Dacă n'o ții bine“.

După ce bătu bine... pielea, Vlad o puse în cuiu.

— „Lasă că mâine nu mai face așa“.

Dar a doua zi Stăncuța la fel, îndură ea loviturile de biciu în locul pielei. Azi așa, mâine așa, până când într'o zi venind dela câmp, Vlad găsi pe femeia lui robotind prin curte:

— „Ce faci nevastă?“

— „Apoi bărbate, m'am săturat să tot îndur loviturile de biciu în locul pielei.“

— „Bine nevastă“.

De atunci Stăncuța a fost cea mai harnică dintre gospodine și Vlad nu i-a spus nici odată secretul pielei.

Auzită de **Mimosa**
Dr. Mihălescu

SCRISORI DIN TOATA ȚARA ÎNFORMAȚII

Activitatea Cercului Cultural

Vânjuleț, Mehedinți, — 1927-928

Acest cerc cultural este compus din următoarele comune, fiecare cu învățătorii ei.

1) Com. Traian cu învățătorii Gh. Caravu și Const. Ciobotă, com. Paroița cu inv. Const. Bechenea și D-ș Elena Popescu, com. Rogova cu inv. I. Olteanu, D-na Păunescu și D-ș suplinitoare Ioana Lăcătușu, com. Orevița Mare cu inv. I. Taloiu, Pr. C. Florescu, D-ș Jeana Roiban și suplinitorul Gheran Nicolae, com. Orevița Mică cu inv. Const. Văgăi, com. Vânjuleț cu inv. Gh. Roiban, C. Roiban, D-na Domicia Roiban, D-na Ionașcu și Take Păsat și com. Hotărani cu inv. N. Ionescu și supl. I. Băbur.

Președintele cercului încă de mai mulți ani era D-I Gh. Roiban care demisionând a fost ales D-I I. Olteanu — Rogova.

Prima ședință a cercului, din anul acesta s'a ținut în luna Decembrie în com. Paroița.

În ședința intimă dela 10-12 a. m. s'a fixat itinerariul pe acest an și s'au discutat chestiuni de învățământ ca aplicarea amenzilor școlare, cursurile supra primare etc. În ședința publică de la 2-5 a vorbit D-I Gh. Roiban «Sătenii iarna» și D-I I. Taloiu despre «Olanda» Programul a fost completat prin producțiile școlare.

În luna Ianuarie am avut ședința în com. Traian.

În ședința intimă D-I Gh. Caranu a ținut o lecție din aritmetică cu cl. IV iar D-I C. Ciobotă a dezvoltat sub «Procesul psihologic la deslegarea unei probleme». Acest subiect a fost foarte bine tratat de tânărul dascăl, lămurind pentru toți metoda de deslegare al problemelor, ținând seamă de procesul psihologic.

În ședința publică D-I I. Olteanu a vorbit despre cei doi dispareți „Regele Ferdinand și I. C. Brătianu”. Au urmat apoi coruri conduse de D-I C. Ciobotă și o piesă de teatru «Țărânul boer» jucată de elevii și elevele dela așulți.

A urmat ședința în com. Rogova luna Februarie.

În ședința intimă a ținut o lecție din istorie la cl. III D-I Gh. Roiban și D-I C. Văgăi a vorbit despre «Corelația dintre istorie și geografie». Tot în ședința intimă s'a discutat chestiunea salariului, care se obișnuiește să-l primim cam cu prea multă întârziere.

În ședința publică Păr. C. Florescu a vorbit despre: «Școală și biserică». Au urmat recitari

și coruri conduse de D-I Olteanu și admirabile jocuri naționale conduse de D-na Păunescu.

În luna Martie a avut loc ședința în com. Orevița Mică, sat compus din 5 familii, dar toți cu local de școală foarte bun. În ședința intimă D-I C. Văgăi a ținut o lecție de cânt, iar D-I C. Ciobotă Traian a vorbit despre: Cântul în școală și cântul în viața neamului nostru.

În ședința publică D-I C. Roiban a vorbit: «Mult pot puținii buni împreună». Programul completat cu producții școlare.

În luna Aprilie ședința în com. Hotărani.

În șed. intimă D-ș Lenuța Popescu a ținut lecție din geografie, iar D-I Gh. Caravu a vorbit despre «Lucru manual». De remarcat că D-I Caravu este un bun maestru de lucru manual. Această ședință a fost închinată ieșirii la pensie din învățământ a bătrânului Preot Ione. C. D-I Roiban a vorbit în șed. publică despre «Omul sfințește locul» scoțând în evidență munca Preot. Iuț. Ionescu, închinată acestui sat. Sf. Sa fiind rugat apoi, a vorbit despre învățământul de acum 40 ani. Cu producțiile școlare s'a încheiat ședința publică.

Ședința din com. Văjuleț în luna Mai. În ședința intimă D-I C. Bechenea vorbește despre «Intuiția în școală, iar D-I Păsat a ținut lecție de Intuiție la cl. II. Ședința publică cu program foarte variat alcătuit de școala primară și grădina de copii. A vorbit D-I I. Taloiu despre «Îngrijirea copiilor». De remarcat admirabilele coruri populare armonizate de D-I C. Roiban și cântat sub conducerea sa de către corul sătesc.

La 10 Iunie a avut loc ultima ședință în com. Orevița Mare. În ședința intimă ține lecție D-ș Roiban din gramatică iar D-I Const. Ciobotă a vorbit despre «Compunerea în șc. primară». În ședința publică D-I Ionescu a vorbit despre «Școală» și urmează programul școlăie. La toate ședințele publice n'a lipsit cuvântul, bine zis, de deschidere și închiderea ședinței de către D-I Președinte Olteanu.

Deși comunele sunt cam departe una de alta, toți învățătorii nu lipseau nici chiar un întârziu dela slujba bisericească din com. unde se ținea ședința. După cum cred eu, în acest cerc cultural s'a muncit și ar fi spre binele neamului nostru dacă în toate cercurile culturale s'ar fi muncit la fel.

C. Delabrosariu.

BĂLȚI

Excursiuni

Pentru cunoașterea frumoaselor bogății naturale și pozițiilor Țării noastre, Centrul Cultural «N. Iorga» din localitate, a luat inițiativa unei excursii prin vechiul regat, Transilvania, Țara Moților și Dobrogea, în zilele de 12—16 Iulie a. c.

Vor pleca pe lângă coriștii societății „George Enescu” și un număr apreciabil de primari și gospodari din cuprinsul județului.—La Iași, excursiunii, se vor înregimenta printre membrii Ateneului Popular Tătărași, cu care vor continua voiajul, după următorul program.

Plecarea trenului special din Iași, va fi la ora 8 în seara de 12 Iulie a. c. spre Palacea-Târgul Mureș—Turda—Abrud—Alba Iulia—Sarmisagețuza—Caransebeș—Băile Herculane Turnu Severin—Craiova—Curtea de Argeș—București—Constanța—Sulina—Galați—Iași.

În orașele vizitate vor avea loc mari serbări culturale date de echipele de propagandă culturală ale Ateneului Tătărași cu

concursul Centrelor Culturale aliate.

Domnul Maior Berescu-Prefectul Județului, care deslășură o neobosită activitate pe tărâmul cultural în județul nostru, a fost și de astă dată la înălțime dând tot sprijinul moral și material pentru ca excursiunea să se facă în condițiuni agreabile și să participe un număr cât mai mare de basarabeni.

Călăuzit de aceste bune intențiuni, a dat prilej fraților basarabeni să-și poată cunoaște frații de același sânge care au fost răzlejiți atât amar de vreme sub diferite oblăduiri și mai presus de toate cunoașterea comorilor de frumusețe ce se deslășură dela «Nistru până la Tisa».

Pentru mărirea fondului de excursiune, Corul Soc. „George Enescu” a organizat pentru Dumnică 8 Iulie, o frumoasă producție artistică culturală, al cărei rezultat material se poate vedea destul de satisfăcător.

CORESP.

Conferințe Administrative

Chilia-Nouă-Ismail

Zilele trecute, a avut loc în orașul nostru o Conferință administrativă, unde fruntașii județului, au lămurit chestiuni de ordin ad-tiv, gospodăresc, sanitar, etc..

Notari, primari, jandarmi, învățători, veniți în număr mare, au dat o vădită atenție acestei campanii de instruire și moralizare.—Cetățenii din oraș, doritori ca să vadă și să asculte mărimile județului, au populat sala din plin.

Au rămas cu cea mai deplină satisfacție după anunțările atât de acceptabile făcute de cei în drept. Așa bunăoară, modul civilizată, cum D-I prefect Tomov, a pus chestia raportului dintre cetățeni și funcționari, prin fraza precisă și hotărâtă: „Funcționarul trebuie să fie în slujba mulțimei, la dispoziția poporului și nicidecum poporul, (mulțimea), la cherețul său capricios funcționarului”, a însemnat multe lețe prăjite de soare și multe frunți întunecate de neajunsuri și de unele ilegalități.

Tonul blând al reprezentantului parlamentar, D-I Senator Chirilov, când a cerut să i se spună de mulțime neajunsurile, era natural să provoace eșuri și să răsunie bube adânci și vechi, cari din neclericie erau într'un mare procent de inimi. S'au divulgat în public ilegalitățile polițaiului orașului, s'au dat petițiuni la cari s'au răspuns absolut drept și pe loc.

Această aerisire făcută în acest colț de țară, îmbăcșit de nedreptăți, prin atitudinea și purtarea orbișilor de norocul împrejurărilor și rătăciților de cărarea menirii lor, a avut un elect ce merita salutul urei cărei inimi. Dacă aceste clipe de teorie, traduse pe loc în fapte, or fi cât mai dese, am ajunge în loja idealului pozitiv, cu 100 de ani mai de vreme.

Nic. Dumitrescu
Inv. Chilia.

Din părțile Banatului

Școala de economie casnică din comuna Belinți județul Timiș a organizat o frumoasă serbare în ziua de 1 Iulie, în folosul elevelor orfane și sărace de la această școală. Elevele, sub conducerea d-ș. directorului V. Hosu, părintelui Belei și celorlalte profesoare au executat mai multe cântece foarte frumoase. Eleva M. Stănculescu-Danceu a declamat «Bani pe apă» de V. Militaru. Cu mult farmec s'au reproduces piesele: «O sârbătoare la curles de vii» de M. Bogdan și «Unitatea muncii» de I. I. Anisia. S'au distins în rolurile lor elevele: Ioana Lupu—Bădișei, Ilina Dumitrescu—Bistrița, M. Stănculescu, — Roșu, Ar. Ciatărlă, — Alex. M. Stanciu, M. Săracu, Po. nechi și altele. S'au recitat apoi mai multe poezii. Suf, cerul liber a urmat jocul. Publicul a fost foarte distrat și de muzica venită din Ohaba. Bufetul preparat de eleve a fost, ceva rar la astfel de serbări. Expoziția de lucru manual — o podoabă aleasă, motive curat românești — a fost lăudată de întreaga suflare, dând dovadă că la această școală se muncește.

Fice din diferite părți ale țării, au venit aici să deună munca fizică și intelectuală. Tot sub același acoperământ, fice ale bravilor eroi, ce-au căzut la Oituz, Mărășești, Cerna, Tisa etc., lucrează cu zor spre a ridica țara din «noroiul» în care zace.

Din cele ce-am văzut la această serbare, de notat că frații Bănățeni muncesc cu spor și îndrăgesc știința de carte. Laudă d-șoarei directorului Hosu și elevelor.

Iosif N. Dumitrescu, Bistrița

Citiți și răspândiți „Cultura Poporului”

Vizita d-lui Ministru al Cultelor și Artelor la Mănăstirea Cernica

Luni 9 Iulie 1928 Domnul Alexandru Lepădatu, Ministru al Cultelor și Artelor, însoțit de domnul senator Ignat Mircea, a vizitat vechiul așezământ mănăstiresc Cernica, unde a fost întâmpinat de I. P. S. Mitropolit Athanasie Mironescu, marele scriitor și luptător pe tărâmul cultural religios, cucernic arhimandrit Zosima Părvulescu, superior al acestei mănăstiri ieromonahul Augustin și dl. Octavian Dobrin, etc.

Domnul Ministru a fost condus prin cetatea mănăstirii Sfântul Gheorghe, care nu de mult timp a fost mistuită de foc, iar acum aproape în întregime este restaurată datorită muncii neobosită depusă de conducătorii sfântului locaș.

După aceea domnul Ministru a trecut la Biserica Sf. Nicolae, care din cauza vechimei de peste 400 ani a început să formeze crăpături, conducătorii sfintei mănăstiri au luat toate măsurile necesare pentru întărirea construcției.

Domnul Alexandru Lepădatu, ministru al Cultelor a mulțumit și a felicitat pe I. P. S. Mitropolit Athanasie Mironescu și pe superiorul mănăstirii pentru felul cum conduce administrația mănăstirească dela porțile Capitalei, care e vizitată zilnic de sute de creștini.

Înainte de a pleca, domnul ministru a invitat pe I. P. S. Mitropolit Athanasie Mironescu, să facă o vizită prin Ardeal, unde sunt atâtea bogății și locuri pitorești de vizitat. Înaltul Prelat a mulțumit călduros de invitații făcute, exprimându-și dorința ca prima vizită co o va face în Ardeal, va fi în țara lui Negru Vodă, sub pitoreștii munți ai Făgărașului (Bucium), unde se înalță monu-

mentala mănăstire «INTREGIREA NEAMULUI» în memoria eroilor morți pe câmpul de luptă, în fruntea cărei opere este vrednicul nume al M. S. Regina Maria, care a legat rânile ostașilor noștri și a alinat suferințele lor în timpul marelui război precum și al I. P. S. Mitropolit al Ardealului Dr. Nicolae Bălan, marele luptător național pentru cauza sfântă.

Înalt Prea Sfinția Sa, se simte mulțumit sufleteste, că în zilele noastre se înalță mănăstiri și în Ardeal, acolo unde au fost dărâmate de dușmanii neamului cu tunurile, făcând ca poporul de un sânge și de o lege să-și uite de însemnătatea sfintelor mănăstiri, focare de cultură pur românească.

Domnul Ministru a rămas pe deplin mulțumit de dragostea nespuse de mare pe care o are I. P. S. Mitropolit Athanasie Mironescu pentru înălțarea Sfintei Mănăstiri «INTREGIREA NEAMULUI», promițând tot concursul pentru ducerea la bun sfârșit a acestei opere sfinte, ce face cinste neamului întreg.

La orele 8 seara dl. Ministru împreună cu dl. senator Mircea au plecat cu automobilul spre București, invitând pe dl. Octavian Dobrin, să ia contact cât mai des cu d sa pentru bunul mers al lucrărilor Mănăstirii «Intregirea Neamului».

Tot în aceste zile a făcut vizite la Sfânta Mănăstire Cernica domnul Prim Ministru Vintilă Brătianu și Ministrul de Interne Duca. Aceste vizite ministeriale la mănăstiri e cea mai vie dovadă, că conducătorii poporului nostru se ocupă de aproape de partea religioasă, care formează cea mai mare putere și biruință a neamului românesc.

Din ținutul Mehedinți

E lucru știut că apostolii culturii neamului nostru, preoții și învățătorii, deslășură o frumoasă activitate de culturalizare și moralizare în sânul poporului. Nu este sat care cel puțin de două ori pe an să nu se împărtășească de binefăcătoarele cunoștințe ale acestor apostoli cu ocazia conferințelor ce țin.

Așa și sătenii din comuna Stănița au avut fericitul prilej ca în ziua de 10 Iunie să aibă în mijlocul lor pe învățătorii cercului cult. Slașoma. Veniți în număr de vre'o 20, au participat la sf. Liturghie, săvârșită de Pr. D. D. Achimescu, care la sfârșit ca'n tedeuna a rostit o frumoasă predică înouătoare de suflet.

După sf. slujba au ținut ședința intimă în care Dl. inv. Spahiu a făcut recenzie cărții „Idei noi despre copii”.

Masa a fost luată în comun. În timpul mesei au toastat: Dl. inv. Dănculescu, Pr. D. D. Achimescu și Dl. inv. Mănescu, pentru Dl. inv. Giuroescu care anul acesta, după o pilduitoare muncă de om al datoriei timp de 40 ani, iese la pensie.

Ședința publică s'a deschis la ora 2 1/2 p. m. Publicul obicinuit cu asemenea ședințe, ce se țin regulat de preotul local în unire cu preșădminului cultural, a venit în număr așa de mare că sala a fost neincăpătoare.

Au vorbit Dl. inv. Mihail Moise despre „Înjurăturile de cele sfinte” și D-ra Gabriela Vidan despre „Gândacii de mătase”. Au mai fost producțiuni corale, recitari, dialoguri etc., toate executate de elevii cl. III și V sub conducerea neobositului inv. C. Achimescu.

La sfârșit Părintele D. D. Achimescu a mulțumit D-lor inv. pentru felul cum știu să-și îndev-

plinescă datoria, rugând pe bunul Dumnezeu să le păstreze în inimi același entuziasm de luptă spre bine pentru fericirea neamului nostru.

La ora 5 p. m. această frumoasă ședință s'a sfârșit, lăsând cea mai frumoasă amintire sătenilor stăniceni.

CORESP.

Din Traian-Mehedinți

În seara zilei de 1 Iulie a. c. a avut loc în com. Traian-Mehedinți serbarea școlară de fine de an. Din felul cum a reușit această serbare se vede munca depusă de D-nii învățători ai școlăie Gh. Caravu și Const. Ciobotă. D-I Director a vorbit despre activitatea școlăie din anul ce se termină.

Urmează apoi recitari și coruri sub conducerea D-lui C. Ciobotă și s'a jucat frumoasa piesă de teatru «Umbrela pierdută» de către elevii școlăie. Au urmat apoi admirabile cântece și coruri naționale cântate la paterfon în asistență au fost și foarte mulți străini ca: Pr. Gh. Popescu, Rogova cu familia, familia d-lui Const. Roibani Văjuleț, D-na Protoereu C. Popescu, Familia D-lui Costea Orevița, D-șoarele învățătoare Eug. Pârșan, Lenuța Popescu, Jeana Roiban, Gica Boeru, Eliza Roiban, Marioara Oțet, etc. D-nii învățători: C. Bechenea, C. Văgăi, P. Florescu, Cătuete și studenții I. Pănoiu M. Budașca etc. etc.

C. C.

DIN ȚARĂ

O curioasă știre ni se comunică.

În spitalul «Boldescu» din Ploești a murit în chinuri grozave din cauza otrăvirei cu alcool, învățătorul Alexandru Ionescu, din comuna Strâmbeni-Isovoarele Prahova.

Nefericita victimă pătimașă a rachiului era în floarea vârstei de 30 ani.

Cât se poate de tristă și îngrijitoare tragedie.

În programul de aplicare al stabilizării monetae s'a prevăzut și înființarea unei instituții autonome pe lângă Banca Națională, care va îndeplini oficiul de casă de amortizare a tuturor datorităților publice contractate la Banca Națională.

În județul Cluj s'a declarat la animale mari, epizootia de actraxan.

Ze i de vite au murit. Serviciul veterinar al județului a luat măsuri serioase.

La 1 Noembrie, se va ține examenul de admitere la Institutul sanitar militar. Sunt 33 de locuri vacante și anume: 8 pentru studenți din anul I medicină umană, 13 pentru studenții facultății de medicină veterinară și 12 pentru studenții facultății de farmacie.

Cereri cu actele necesare trebuie trimise institutului sanitar militar cel mai târziu până la 15 Octombrie.

Tânărul sătean Dimitrie Catargiu, autorul feroaselor asasinat din s'a t ul Capu-Codrului, Bucovina, dispăruse, după săvârșirea crimelor. El a stat o săptămână ascuns prin munți, rătăcind fără mâncare.

În singurătate a fost copleșit de muștrări de conștiință, așa că a apărut în sala tribunalului din orașul Câmpulung, cerând să vorbească cu un judecător.

Ucișorul a fost imediat arestat și dat în primirea jandarmilor cari vor continua cercetările. El va fi predat apoi parchetului.

Autoritățile superioare din Chișinău au fost informate că jandarmii comunei Todorești, din județul Bălți, au descoperit un sediu al ino-chentiștilor, într'o p'ă d u r e. Acești sectari au în fiecare an un hram, cu care prilej se dedau la cele mai bizare rituri și manifestații.

În urma unui denunț jandarmii au reușit să descopere sediul unde se serba tocmai hramul. Spectacolul era din cele mai ciudate.

În jurul unui foc, dansau goale cincisprezece femei, în vreme ce singurul bărbat, șeful sectanților, anume Ion Bemiro, îi îndemna la joc cu strigăte sălbătice.

Toți au fost arestați. S'a constatat că toate femeile sunt bolnave de sifilis. Cercetările continuă, deoarece se crede, că numărul sectanților e mult mai mare.

Comitetul agrar al județului Cluj a ordonat o severă anchetă contra comisiunii agrare dela Huedin, unde s'au petrecut mari nereguli. Între altele secretarul comisiunii, anume Tănăsescu, este acuzat că și-a atribuit loturi de pământ, pe cari apoi le-a vândut. Intre aceste loturi este și cel al parohiei greco-catolice din Huedin.

D. I. Nistor ministru luerării publice a făcut în consiliul de miniștri o expunere asupra rezultatelor inspecțiilor făcute de d-sa în Ardeal.

Sau luat măsuri pentru a-

placarea programului de reparațiuni și construcțiuni de șosele în provincia de peste munți. Printre aceste lucrări este și construcția șoselei care leagă Bihorul cu Turda.

Cu prilejul pelerinajului profesorilor secundari streini de la mormântul eroului ne cunoscut, delegații Poloniei, Cehoslovaciei și Iugoslaviei, au cerut cu insistență, să ducă ei coroana, ca un simbol al solidarității ce leagă aceste națiuni de România.

A fost un moment impresionabil.

DIN STRAINATATE

Pigmeii sunt adevărații autoctoni în Africa centrală. N'au nimic comun cu alți din rasa neagră care, zice-se, au venit din oceanul Indian.

Trăesc goi prin păduri, în cete rătăcitoare, vândând elefanți și porci mistreți. Se ferec de întâlnirea cu europenii. Celelalte triburi le recunosc prioritatea în posesiunea pământului și n'au cu ei de cât relațiuni streine de orice cordialitate.

Șefii lor au multe femei și le aleg printre acelea care sunt în stare să ofere o îmbulșugată progeneritură. Un călător, explorând ținuturile, le-a putut vedea. Femeile sunt mici; nu întrec un metru 40 înălțime, cu capul rotund, ochii bulbucați, colorarea mai puțin neagră ca a bărbatilor.

Nu poți vorbi cu ele pentru că nu cunosc altă limbă decât a lor. Un gramofon le-a produs uimirea. Jazzul le-a fermecat. Charlestonul le-a scos din fire. Dar au manifestat în liniște bucuria unui temperament cu totul neobișnuit în... saloanele albilor!

Un bandit mascat s'a introdus în locuința ministrului plenipotențiar cehoslovac, Osutzky, din Paris jefindu pe soția ministrului de giuvaerice în valoare de 200 de mii de franci.

Banditul s'a introdus întâi în sufragerie, unde a băut o sticlă de șampanie și o sticlă de vin negru și numai după aceea a pătruns în dormitorul, unde doamna Osutzky era singură. Banditul a silito amenințându-o cu revolverul, să-i arate locul unde păstra bijuteriile. Banditul n'a putut să descopere.

Din Varșovia se anunță că în stațiunea de cale ferată Grojetz un tren de persoane s'a ciocnit cu un tren de marfă. 10 călători au fost omorâți, iar numeroși grav răniți.

Cauza ciocnirii a fost punerea greșită a acului.

Generalul Obregon, nou președinte al Mexicului, a căzut victima unui atentat.

Celebra catedrală Alexandru Newski din Moscova a fost transformată într'un cinematograful, din ordinul autorităților sovietice.

Numărul muncitorilor fără lucru în Marea Britanie, la data de 9 Iulie, era de 1.242.400, adică cu 24.022 mai mulți decât în săptămâna precedentă și cu 205.884 mai mulți decât anul trecut la aceiași dată.

Sporirea continuă a numărului șomerilor produce îngrijorare.

Pe când urmărea o bandă de tâlhari albanezi, o patrulă de jandarmi și o poteră de țărâni voluntari, au căzut într'o capcană, în pădurea Melaya, lângă Novibezar.

Patru jandarmi și trei țărâni au fost uciși iar un jandarm a fost grav rănit.